

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2006/13

Karar Sayısı : 2006/18

Karar Günü : 9.2.2006

R.G. Tarih-Sayı :24.05.2006'da tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Tekirdağ Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 2.7.1941 günlü, 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'un 26. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının birinci tümcelerinde yer alan "...sulh hakimine..." ibareleri ile, altıncı fıkrasında yer alan "... sulh hakimlerinin ..." ibaresinin, Anayasa'nın Başlangıç bölümü ile 2., 125., 142. ve 155. maddelerine aykırılığı savıyla iptalleri istemidir

I- OLAY

Köy tüzel kişiliğine ait mera içerisindeki ürüne zarar verdikleri iddiasıyla iki kişi hakkında, 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun gereği verilen toplam 406 YTL zarar ve ziyan bedeli tahsiline ilişkin ihtiyar meclisi kararı aleyhine yapılan itirazı inceleyen Mahkeme, itiraz konusu ibarelerin Anayasa'ya aykırı oldukları kanısıyla iptalleri için başvurmuştur

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'un itiraz konusu ibarelerini de içeren 26. maddesi şöyledir:

"Madde 26- Birinci maddede yazılı çiftçi mallarına iras edilen ve miktarı elli lirayı geçmiyen zararların tazminine mütaallik işleri koruma ve ihtiyar meclisleri Köy Kanunundaki usule göre tetkik ve hallederek bir karara bağlar.

Tazminat talebinin reddine ve yirmi liraya kadar olan kararlara karşı beş gün içinde **sulh hakimine** itiraz edilebilir. Şu kadar ki, zararı yapan tarafından vukubulan itirazlarda tazminine karar verilen paranın koruma sandığına aynı müddet içinde depo edilmesi şarttır. Bu fıkraya taallük eden işlerde mahkeme, tetkikatını evrak üzerinde icra ve itiraz olunan kararı tadil veya tasdik suretiyle işi bir hafta içinde intaç eder. Maddi hata vukuu veya sahtelik iddiası halinde mahkeme, lüzum görürse duruşma yapabilir.

Yirmi liradan yukarı olan tazmin kararlarına karşı alakalılar, yukarıki fıkrada yazılı depo şartı olmaksızın beş gün içinde **sulh hakimine** itiraz edebilir. Bu fıkraya göre yapılan itirazların tetkiki umumi hükümlere göre yapılır.

İtirazlar mahkemeye veya koruma ve ihtiyar meclislerine de yapılabilir.

Meclisler itiraz evrakını derhal salâhiyetli mahkemeye gönderir ve muterize bedava bir ilmühaber verir.

Koruma ve ihtiyar meclislerinin itiraz olunmıyan kararları ile **sulh hakimlerinin** itiraz üzerine verecekleri kararlar kati olup bunlar aleyhine hiç bir kanun yoluna baş vurulmaz."

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu Yasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 294 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırsa, bu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için, elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak yasa kuralları ise, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

4081 sayılı Yasa'nın 26. maddesinde "*çiftçi mallarına iras edilen zararların tazmininden*" söz edilerek tazmine ilişkin koruma ve köy meclisinin madde kapsamındaki kararlarına karşı itiraz merci olarak *sulh mahkemesi* görevlendirilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 18.11.1991 günlü, E. 1991/39, K. 1991/40 sayılı kararı ile Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 20.6.1960 günlü, E. 1960/23, K. 1960/14 sayılı kararlarında da vurgulandığı üzere, köylü malına verilen zararların giderilmesine yönelik olmaları nedeniyle bu tür kararların birer tazmin kararı olarak hukuki mahiyette görüldükleri; bu nitelermeye uygun olarak Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin 2.4.2002 günlü E.2002/3798, K.2002/4356 sayılı kararında da belirtildiği üzere, bunlara karşı yapılan itirazları inceleme görevinin *Sulh Hukuk Mahkemesine ait olduğu* anlaşılmaktadır.

Bu durumda, başvurunun, para cezası niteliğinde olmayan bir karara karşı yapılan itirazı inceleme görevi bulunmayan Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

2.7.1941 günlü, 4081 sayılı "Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun"un 26. maddesinin, ikinci ve üçüncü fıkralarının birinci tûmcelerinde yer alan " ... sulh hâkimine ..." ibareleri ile altıncı fıkrasında yer alan " ... sulh hâkimlerinin ..." ibaresinin, Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 9.2.2006 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Esas Sayısı : 2006/13
Karar Sayısı : 2006/18

Başkan

Tülay TUĞCU

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Mustafa YILDIRIM

Üye

Cafer ŞAT

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Ali GÜZEL

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Şevket APALAK

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT